

Living Shabbos

Choreish 2 – Sports, Sweeping and Pesik Reisha

?

1 – We usually have a lot of guests on Shabbos, so the dining room floor is pretty dirty after each meal. Am I allowed to sweep up if the mess really bothers me?

?

2 – Shabbos afternoons my ten-year old son plays soccer with his friends in our backyard. We don't do much lawn care, so most of the yard is just dirt with some patches of grass. Should I encourage them to play something else?

?

3 – If when opening the fridge, it's inevitable that the light will go on, why should that be a problem if I have *zero intention* for the light to be lit?

חורש / אשווי גומות

1. שבת דף צה.

המכבד המרבץ ... שגג בשבת חייב ... דברי רבי אליעזר ... וחכ"א אחד זה ואחד זה אינו אלא משום שבות ... אממר שרא זילחא במחוזה. אמר טעמא מאי אמור רבנן? דילמא אתי לאשווי גומות, הכא ליכא גומות.

The Sages taught in a baraita: [...] one who sweeps the house, and one who sprinkles water on the floor [...] if he did so unwittingly on Shabbat, he is liable to bring a sin-offering [...] this is the statement of Rabbi Eliezer. And the Rabbis say .. these actions are only prohibited due to a rabbinic decree [...] Ameimar allowed sprinkling water in Mechoza. He said: What is the reason that the Rabbis said it is prohibited? Lest one come to smooth out holes in an unpaved floor. Here, in Mechoza, there are no holes because all houses have stone floors.

2. משנה ברורה סימן שלו סעיף קט"ו

לכבד הבית – (1) דמזיז עפר ממקומו (2) גם משוה הגומות בכיבודו שמתמלאין הגומות שבבית מהעפר והוי בנין ואעיג דאינו מתכוין לאשווי גומות אפי"ה אסור דפסיק רישא הוא (3) ויש אומרים דחיישינן שמא מתוך טרדתו לכבד וליפות הקרקע ישכח וישוה הגומות במתכוין :

3. שלחן ערוך סימן שלו סעיף ב

אסור לכבד הבית אלא אם כן הקרקע מרוצף ויש מתירין אפילו אינו מרוצף :

It is forbidden to sweep the house unless the ground is paved. There are those who allow even if it is unpaved.

הגה : ויש מחמירין אפילו במרוצף, וכן נוהגין ואין לשנות. מיהו על ידי עכו"ם, וכן על ידי בגד או מטלית או כנף אווז הקלים ואינו משוה גומות ...

Gloss [Rema]: There are those who are stringent even if it is paved, and this is the custom which should not be altered. However, via a non-Jew it is permitted, as well as with a cloth or rag or goose's wing, which are light and do not fill holes ...

פסיק רישא

1. שבת דף מו:

ר' שמעון אומר גורר אדם כסא מטה וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ

Rabbi Shimon says: A person may drag a bed, chair, and bench on the ground, so long as he does not intend to make a furrow in the ground.

2. שבת עה.

והא אביי ורבא דאמרי תרווייהו מודה ר"ש בפסיק רישא ולא ימות!

Don't Abaye and Rava both say that Rabbi Shimon, who rules that an unintentional act is permitted, agrees that in a case of: Cut off its head and will it not die, one is liable?

3. רש"י סוכה לג:

באומר אחתוך ראש בהמה זו בשבת ואיני רוצה שתמות, דכיון דאי אפשר שלא תמות, כמתכוין חשיב ליה. וכי אמרינן דבר שאין מתכוין מותר כגון היכא דאפשר ליה בלא איסור, כגון גורר אדם מטה כסא וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ, ואף על גב דאיכא למיחש דלמא עביד חריץ, כיון דלא מתכוין להכי ואפשר לגרירה בלא חריץ כי עביד נמי חריץ דהוי מלאכה גמורה לא מיחייב, אבל היכא דודאי עביד, מודי.

4. קובץ שעורים כתובות דף ו. אות יח

דיש לפרש בזה שני טעמים: (1) כגון בנזיר חופף אבל לא סורק דסריקה היא פס"ר, די"ל כיון שיודע דבסריקתו יתלוש שערות מיקרי מכוין לתלישה, אבל היכא דלא ניחא ליה ע"כ אינו מכוין. (2) כיון דסריקה היא פס"ר לתלישה נמצא דתלישה בכלל סריקה, וסגי במה שמכוין לסריקה אף שאינו מכוין לתלישה דהתלישה נכללת בהסריקה, וא"כ אפילו לא ניחא ליה בתלישה אין לפוטרו משום אינו מתכוין, דהא מתכוין לסריקה ותלישה בכלל סריקה כיון דא"א לזו בלא זו, והיינו דא"צ כונה לגוף המלאכה אלא סגי במה שמתכוין להמעשה שהמלאכה נכללת בה בהכרח.